

Vlaams
Parlement

vergadering **C72**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 8 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Andries Gryffroy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de interne knelpunten bij Technopolis – 513 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over distributiecentra in Vlaanderen – 450 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce – 617 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van de heer Willem-Frederik Schiltz tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep van een vakbond tot 55-plussers om hun ontslag te vragen – 568 (2014-2015)	10

VRAAG OM UITLEG van de heer Andries Gryffroy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de interne knelpunten bij Technopolis – 513 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, een tijdje geleden kregen wij een anonieme brief van een aantal medewerkers en oud-medewerkers van Technopolis. Als het juist is wat in de brief staat – want ik wil er ook met de grootste voorzichtigheid over spreken –, toont dit toch wel een weinig fraai beeld van de interne werking van Technopolis. Nochtans hebben mijn kinderen mooie herinneringen aan Technopolis.

In de uitgebreide brief staan een aantal zaken die verkeerd zouden lopen op het vlak van planning en structuur, gezondheid en veiligheid, welzijn, inspraak, personeelsbeleid, bedrijfscultuur en financiële transparantie. Dit wordt geïllustreerd door een hoog personeelsverloop.

Met een persbericht van 19 november 2014 reageert het directiecomité van de raad van bestuur en het management op de anonieme actie en worden enkele aantijgingen weerlegd. Daarin betreurt men het initiatief wegens de reputatieschade voor Technopolis. Ten slotte besluit het persbericht dat gerechtelijke stappen worden overwogen.

Minister, bent u op de hoogte van de anonieme brief en zeker van de persmededeling? Hebt u weet van andere klachten? Als dat zo is, wordt er een intern onderzoek opgestart om na te gaan wat er werkelijk aan de hand is om de nodige maatregelen te kunnen nemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, op 5 november werd mijn kabinet door de regeringscommissaris geïnformeerd over klachten van het personeel over de aansturing. Het betrof toen een e-mailklacht van één medewerker die recent Technopolis verlaten had. Op 13 november werd deze klacht besproken met de regeringscommissaris en mijn kabinet ter voorbereiding van de komende vergadering van de raad van bestuur en het auditcomité van Technopolis. Reeds de dag nadien werd mij door de regeringscommissaris bevestigd dat het directiecomité van Technopolis deze zaak ter harte nam en een HR-audit zou laten uitvoeren.

Op 18 november werd ik geïnformeerd over de open brief van achttien Technopolis-medewerkers. In deze brief worden naast HRM-problemen, ook problemen met veiligheid en gezondheid vermeld, alsook mogelijke onregelmatigheden met subsidies. Ik heb de regeringscommissaris onmiddellijk de opdracht gegeven om zonder verwijl actie te ondernemen met betrekking tot de aangegeven mogelijke veiligheids- en gezondheidsproblemen en de andere punten uit de open brief. Ik heb aan de regeringscommissaris gevraagd om dit aan te kaarten bij de raad van bestuur.

De raad van bestuur van Technopolis heeft op 21 november een actieplan voorgesteld om de drie aangehaalde probleemgebieden aan te pakken. De raad van bestuur is tot volgende acties gekomen. Een externe consultant zal een doorlichting maken van de algemene werking van de organisatie, doorheen alle geledingen en dus ook doorheen het personeel. Er wordt een potentieel-inschatting gemaakt van de gedelegeerd bestuurder met betrekking tot zijn

ontwikkelingsgerichte doelstellingen en competenties. Mogelijk zal hieruit ook een aanpassing van de structuur volgen als dat nodig zou blijken. Wat betreft veiligheid en vergunningen worden de nodige experts gecontacteerd met het oog op onmiddellijke actie. Iedereen is ervan overtuigd dat hierop geen marge is. Algemeen welzijn op het werk wordt ook in de opdracht van de externe consultant van ACCOR opgenomen. De financiële transacties zullen worden gecontroleerd door het auditcomité en de revisor.

Er zal ook een externe audit worden uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers (PwC). De audit zal zich focussen op de financiële bewegingen van de laatste drie jaar, de toepassing van de betrokken wetgevingen alsook op de algemene managementcultuur. Er zal ook een intensievere opvolging door het directiecomité en de raad van bestuur plaatsvinden. Mochten er onregelmatigheden vastgesteld worden die onderwerp kunnen zijn van een gerechtelijke procedure, dan zal de raad van bestuur hiertoe de nodige stappen zetten. Voorlopig zijn hier echter geen indicaties voor.

Mijn regeringscommissaris zal alles van zeer nabij opvolgen en mij informeren over de voortgang. Indien nodig zal ik verdere stappen ondernemen, maar voorlopig wacht ik de resultaten van de doorlichtingen af die tegen midden februari 2015 worden verwacht.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, u hebt een verhelderend antwoord gegeven. Ik zal hier verder niet op ingaan. Ik vind het een te delicaat dossier. Door dit naar buiten te brengen, zouden we Technopolis in een negatief daglicht kunnen plaatsen. We zouden dit veeleer in een positief daglicht moeten kunnen stellen. Misschien kunnen we binnen een paar maanden toch de uiteindelijke resultaten van de audit te weten komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over distributiecentra in Vlaanderen – 450 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over e-commerce – 617 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, recent heeft PricewaterhouseCoopers (PwC) in opdracht van het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) een studie gemaakt. Uit de resultaten van die studie blijkt dat Vlaanderen in vergelijking met de buurregio's slecht scoort met betrekking tot de vestigingsvoorwaarden voor e-commerce en distributiecentra. Het resultaat is dat we te vaak naast dossiers grijpen.

Als we naar de details kijken, blijken de filevorming en de beschikbaarheid van bouwgronden en magazijnen belangrijke factoren te zijn. Wallonië scoort op dat vlak een stuk beter. De problematiek van de loonkost speelt in dit verband blijkbaar minder een rol. Er zijn andere factoren van tel.

In de beleidsnota is een vrij beperkte passage over dit onderwerp opgenomen: "De detailhandel is een sector die onder andere omwille van de komst van e-commerce en veranderend consumentengedrag een ingrijpende transformatie ondergaat." Dit kan volgens mij niet worden ontkend. Zo vertonen de cijfers met betrekking tot de eindejaarsverkoop in de kledingsector gigantische verschuivingen. De sector heeft zelf een appel gelanceerd om zichzelf helemaal te herdenken. In de beleidsnota staat vervolgens dit: "Het zal in belangrijke mate aan de ondernemers in de sector zijn hierop een passend antwoord te vinden via innovatie en een verhoogde klantgerichtheid. Het Vlaams detailhandelsbeleid zal verder ontwikkeld worden op verschillende terreinen, zoals de regierol van steden en gemeenten, de uitrol van een integraal handelsvestigingsbeleid, de aanpak van leegstand en het bevorderen van e-commerce. Samen met de minister van Omgeving zetten we het beleid inzake kernversterking verder en keuren we het decreet integraal handelsvestigingsbeleid definitief goed, rekening houdend met de geformuleerde adviezen. We operationaliseren daarbij de gekozen instrumenten."

Als we de scope van e-commerce naar de hele logistiek verruimen, kan iedereen raden dat dezelfde pijnpunten inzake de vestigingsvoorwaarden terugkomen. Deze sector was voor de vorige Vlaamse Regering een speerpunt. Het is ook een speerpunt van de huidige Vlaamse Regering. Ik kan dan ook niet om de vaststelling heen dat deze studie een pijnlijke conclusie, an inconvenient truth, op tafel legt.

We kunnen evenmin om de vaststelling heen dat de wijzigende distributieketen op zijn beurt een invloed heeft op dezelfde factoren, namelijk de filevorming, de congestie en dergelijke. Als we de brug maken, lijkt het me evident dat Vlaanderen ook met betrekking tot deze sector zou moeten inzetten op duurzamere transportsystemen, zoals waterbereikbaarheid en stedelijke distributiecentra.

Minister, kent u deze studie en de resultaten die ik net heb aangehaald? Hoe reageert u op deze resultaten? Zult u hier gevolg aan geven? Welke initiatieven plant u om onze economische infrastructuur voor de distributiecentra aantrekkelijker te maken? Hoe kunt u het aanbod aan gepaste terreinen verhogen? Acht u het zinvol het decreet betreffende de ruimtelijke economie aan te passen? Bent u bereid hiervoor een taskforce op te richten?

Mijn laatste vraag beschouw ik eigenlijk als een *conditio sine qua non*. Hoe kunnen we de distributie an sich duurzamer maken? Volgens mij vinden oorzaak en gevolg daar. Kunt u uw visie hierop toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Voorzitter, mijn vraag om uitleg sluit zeer nauw aan bij de vraag van de heer Van Malderen.

Begin november 2014 heeft het VIL de resultaten voorgesteld van een onderzoek naar e-commerce in Vlaanderen. Het project 'VIL 4 e-boost' was bedoeld om een antwoord te bieden op de vraag waarom Vlaanderen momenteel met betrekking tot e-commerce veelal vanuit het buitenland wordt bediend. Daarnaast heeft het VIL tevens onderzocht waarom onze buurlanden bij de distributiecentra meer in trek zijn. Tot slot is ook onderzocht wat de sterke punten van onze regio zijn en hoe we die punten kunnen versterken.

Uit het onderzoek blijkt dat onze regio ten opzichte van de 44 onderzochte regio's op zich relatief goed scoort. Vlaanderen scoort echter slecht in vergelijking met de ons onmiddellijk beconcurrerende regio's. Voor de studie zijn de beslissende 21 factoren in kaart gebracht. Die factoren omvatten onder meer de nabijheid van koopkracht, de markt voor e-commerce, de investerings-aantrekkelijkheid, de beschikbaarheid van magazijnen en logistieke gronden, de

wegendichtheid en de logistieke expertise. Het is opmerkelijk dat we met betrekking tot geen enkele locatiefactor de sterkste score halen, maar ook op geen enkel vlak de slechtste zijn.

Op 30 januari 2014 heeft mevrouw De Ridder in deze commissie een vraag om uitleg over de e-commerce en over het onderzoek van het VIL gesteld. De toenmalige minister-president heeft toen het volgende geantwoord: "Het VIL maakt een synthese van alle e-logistieke locatiegebonden factoren die zal resulteren in een slotanalyse. Die analyse dient als input voor het uitwerken en concreet uittesten van innovatieve en vernieuwende e-logistieke concepten en modellen voor Vlaamse bedrijven, e-shops en logistieke dienstverleners." De resultaten van het onderzoek moesten in zijn ogen een aanzet voor de toekomst vormen.

Minister, als nieuwe minister van Economie hebt u in uw beleidsnota verklaard dat u verder wilt inzetten op de stimulering van de e-commerce in Vlaanderen. Daarnaast hebben we in een persbericht het volgende kunnen lezen: "Het VIL zal, samen met de sector en de beleidsmakers, hieruit lessen trekken en aanbevelingen formuleren om aan Vlaanderen een e-toekomst te garanderen."

Welke conclusies trekt u uit dit onderzoek? Welke aanbevelingen worden geformuleerd? Wanneer worden de conclusies en de acties verwacht indien de resultaten nog niet bekend zijn? Welke acties kunnen we verwachten om dit te ondersteunen? Zijn deze acties aan specifieke factoren gekoppeld? Op welke wijze zal een koppeling worden gemaakt tussen e-commerce en de lokale detailhandel?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, ik heb de studie over ideale locaties voor distributiecentra ook even bekeken. Vlaanderen staat op de zesde plaats van de 44 onderzochte regio's. Dit onderzoek is gebaseerd op 21 locatiefactoren die in 7 clusters zijn gebundeld.

Een zesde plaats is nog relatief goed. We scoren slechter dan Wallonië, maar dat is relatief. Het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië bedraagt slechts een half punt. Vlaanderen scoort 7,04 op 10 en Wallonië scoort 7,54 op 10. Dat is vrij relatief.

Vlaanderen scoort goed met betrekking tot de wegendichtheid, de nabijheid van havens, de marktnabijheid, de huurprijs van magazijnen en de arbeidsflexibiliteit. Vlaanderen scoort minder goed op het vlak van de arbeidskosten en de loonlasten en van de beschikbaarheid van magazijnen en logistieke bouwgronden. Vlaanderen is een kleine, dichtbevolkte regio en distributiecentra hebben veel ruimte nodig. Ze werken immers met heel veel producten. Ze hebben een ruim gamma en beperkte stocks.

Wegens die minieme verschillen zou ik veeleer de vergelijking met onze buurlanden in plaats van met Wallonië willen maken. Wat de loonkosten en de investeringsaantrekkelijkheid betreft, scoren onze buurlanden veel beter. Dat is nu net waar de Vlaamse Regering en de Federale Regering eindelijk werk van willen maken.

Ik wil niet zeggen dat distributiecentra niet welkom zijn in Vlaanderen, want banen en inkomsten moeten wel degelijk in Vlaanderen blijven. We hebben belangrijke troeven. Het is wel essentieel dat we met gelijke wapens kunnen strijden. Een distributiecentrum kan in een mum van tijd een straal van duizenden kilometers bedienen. Waarom zou je je op dit moment dan in België vestigen, met de hoge loonkosten, een ongunstige btw-voet, bureaucratische

procedures, moeilijkere structuren en veel meer verplichtingen inzake productveiligheid? We moeten voorkomen dat de winsten aan onze Vlaamse economie voorbijgaan.

Een kanttekening die ik hierbij wil maken is dat distributiecentra in het buitenland niet altijd gekend zijn om hun goede werkomstandigheden. Ze komen vaak in opspraak wegens de lage lonen, zeer hoge prestatiedruk en zelfs intimidatie van personeel. Gelukkig komt dat niet bij ons voor, maar in het buitenland dus wel.

De cruciale vraag voor onze economie is: willen wij dit type van distributiecentra wel, dit type van economie? Eigenlijk niet, want er zijn tal van redenen waarom grootschalige distributiecentra niet altijd geschikt zijn in ons weefsel. Wij vragen eerder innovatieve distributiecentra, die een toegevoegde waarde creëren en zorgen voor voldoende tewerkstelling voor lager geschoolden en hooggeschoolden. Zo zijn er al tal van voorbeelden in Vlaanderen. Dat is het type van economie dat wij ondersteunen.

In het Vlaams regeerakkoord gaan we voor meer ondersteuning van innovatie voor internethandel, zodat onze bedrijven met gelijke wapens kunnen strijden met de buitenlandse concurrenten en distributiecentra, zodat die jobs en inkomens niet naar het buitenland verhuizen. Als we dat goed aanpakken, volgens Comeos, kunnen we duizenden nieuwe en duurzame jobs creëren in Vlaanderen. Maar we kopiëren niet zomaar blindelings die buitenlandse voorbeelden, nee, we gaan voor innovatieve en duurzame distributiecentra, om zo de internethandel te ondersteunen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, ik heb uiteraard ook kennis genomen van het persbericht dat is uitgestuurd door het Vlaams Instituut voor de Logistiek. De studie is nog niet opgeleverd, die maakt deel uit van een project dat nog loopt tot juni 2015. De resultaten zijn dus ook nog niet uitgeschreven in een apart rapport, ze zullen deel uitmaken van het eindrapport van dit project. Voorlopig hebben we dus nog geen kennis kunnen nemen van het rapport.

Volgens de gegevens die naar buiten zijn gebracht in het persbericht, en mevrouw Remen heeft ernaar verwezen, stel ik effectief vast dat we een zesde plaats hebben op een totaal van 44 regio's. Dat vind ik niet zo dramatisch. We hebben in Vlaanderen de hoogste dichtheid van Europese distributiecentra in Europa. Vlaanderen kent ook een grote dynamiek op het vlak van logistieke gebouwen, vooral dan op de assen Antwerpen-Brussel en nu ook de E313-as.

Dat wil uiteraard niet zeggen dat we tevreden zijn en stilzitten. We blijven inzetten op het voorzien van voldoende bedrijventerreinen. En het verheugt mij zeker, mijnheer Van Malderen, als ik uw vraag goed begrepen heb, dat uw fractie dat wil steunen.

Een aanpassing van het decreet Ruimtelijke Economie, zoals wordt gesuggereerd, lijkt me niet meteen zinvol. Het is wel zo dat er in Vlaanderen relatief weinig bedrijventerreinen specifiek voor logistiek en distributiecentra zijn bestemd. De logistieke vastgoedsector moet daardoor terecht op gemengde regionale bedrijventerreinen en moet zo optornen tegen andere mogelijke investeerders uit bijvoorbeeld de maakindustrie, kmo's enzovoort.

Minister van Omgeving Schauvliege plant nu een initiatief om de typologie van bedrijventerreinen te evalueren. Vandaag bestaan er dus geen terreinen specifiek voor logistiek en distributie, maar zij gaat het geheel evalueren. Het Agentschap Ondernemen is daar ook bij betrokken en zodoende zal ik dit aspect zeker ook meenemen in de discussie. Ik wil er wel over waken dat we niet meteen allerlei

nieuwe planningsconcepten met betrekking tot logistiek invoeren, zonder dat die erkend en ondersteund worden door de sector zelf.

Daarmee moet je altijd beginnen. Er moet een vraag zijn vanuit de sector zelf. Dat is vandaag niet meteen het geval. Dat zou moeten worden ondersteund zowel vanuit de logistieke vastgoedsector als vanuit de logistieke dienstverleners en vanuit de grote verladers.

Het lijkt mij mogelijk om met de bekommernissen die hier vandaag zijn geuit rekening te houden in het reguliere beleid, zonder meteen een nieuwe structuur te gaan oprichten. Als we dat zouden doen, zouden we daar dezelfde mensen tegenkomen die vandaag al in structuren zitten.

Mevrouw Remen, er zijn meerdere proefprojecten met betrekking tot duurzame stadsdistributie geweest of die lopen nog. Ik ben alvast bereid om in het beleid rekening te houden met de beste resultaten uit die proefprojecten, voor zover die aspecten binnen mijn bevoegdheid vallen.

Binnen het project 'Kennissetwerk detailhandel' houden we momenteel een bevraging bij een aantal sectororganisaties. Dan gaat het om BeCommerce, UNIZO en Comeos. Mevrouw Fournier, op die manier wil ik de knelpunten in kaart brengen die onze ondernemingen belemmeren om de stap te zetten naar e-commerce. U vroeg wanneer wij de resultaten ter beschikking hebben. Voor zover ik weet, worden ze verwacht tegen het einde van deze maand. Wij zullen op dat moment uiteraard bekijken of we daar beleidsmatig conclusies aan kunnen en moeten verbinden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Ik zal het antwoord schriftelijk nog eens nalezen om er de nodige exegese op te kunnen toepassen. Ik moet vaststellen dat mevrouw Remen blijkbaar citeert uit een rapport of deelrapport dat nog niet bestaat.

Maar ik ga in op de voorzet van mijn collega. Essentieel is dat we een aantal relatief constante historische factoren hebben. Onze havens zijn wat ze zijn. Onze omgeving met miljoenen kapitaalcrachtige consumenten: laten we ervan uitgaan dat dat een constante is. Ons wegennet is een relatieve constante. Als het om distributie gaat in deze regio, zullen deze factoren ons altijd een belangrijke positie geven. We moeten waakzaam zijn ten aanzien van de zaken die dynamisch zijn, die in evolutie zijn.

Ik deel een groot deel van de analyse van mijn collega. We stellen vast dat er de afgelopen jaren een nieuwe vorm van handel en distributie is ontstaan vanuit internettoepassingen. Die vorm is in belangrijke mate niet duurzaam op het gebied van tewerkstellingsvoorwaarden en op het gebied van transportmodi. Als we in plaats van het handelskruispunt van Europa niet gewoon het kruispunt willen worden waar men met vrachtwagen doorheen rijdt, hebben we daar een uitdaging om duurzame, innovatieve vormen van distributie naar dit land te halen. Ik deel die ambitie. Daar is nu echt geen alternatief. Daarop moeten wij, ook vanuit de tewerkstelling, op inzetten.

Minister, wij hebben het al heel vaak gehad over de tewerkstelling van laaggeschoolden. Er ligt nog ergens 125 miljoen euro te wachten om daarvoor te worden ingezet. Daar zult u in ons absoluut een bondgenoot vinden, maar ook in het aanbieden en creëren van een kader. U zegt dat u dat gaat doen met reguliere middelen en dat u geen aparte lijnen gaat opzetten. We zullen u daar verder op beoordelen. Maar wij moeten in deze regio komen tot een duurzame vorm die een antwoord biedt op die dynamische factoren, ook op het gebied van mobiliteit en zeker ook op het gebied van arbeidsvoorwaarden.

– *De heer Jos Lantmeeters treedt als waarnemend voorzitter op.*

Ik neem met veel interesse kennis van het feit dat minister Schauvliege een typologie van bedrijventerreinen zal evalueren. De logistieke sector zit daar vandaag inderdaad in een concurrentiepositie met bijvoorbeeld de maakindustrie.

Ik heb intussen ook kennis genomen van het voornemen van minister Weyts om rond stedelijke distributie en duurzame transportmodi te werken. Mijn opmerking is dat de realiteit en de politieke besluitvorming intussen achterhaald zijn. Er zijn vandaag al tal van initiatieven die echter amper over een kader beschikken. In die zin gaat de innovatie sneller dan het beleid.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

– *De heer Robrecht Bothuyne, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil even ingaan op wat mevrouw Remen zei. Ik denk niet dat het hier ter discussie staat dat wij kiezen voor innovatieve en correcte distributiecentra. Ik denk dat iedereen hier aan tafel het daarmee eens is. We gaan zeker niet voor distributiecentra waar mensen uitgebuit worden.

Mijn grootste zorg, naast de logistieke sector, is hoe de detailhandel omgaat met e-commerce. De detailhandel hinkt achterop als het gaat over onlineshopping enzovoort. Ik ben blij te mogen horen dat er een enquête loopt met UNIZO en Comeos. De resultaten worden eind deze maand bekendgemaakt. Ik veronderstel dat we ze dan in de commissie kunnen bespreken. Het is een taak van het beleid om de detailhandel te informeren en te ondersteunen om ook op deze markt te kunnen inspelen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Van Malderen, duurzaamheid heeft ook te maken met het creëren van grote toegevoegde waarde. Het gaat niet enkel over tewerkstelling. Er zijn grote verschillen in, als je nagaat wat er in het buitenland en in onze eigen regio gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Mevrouw Fournier, het gaat niet over e-commerce op zich. Het Vlaams beleid moet de internethandel in de gaten houden. Een studie van Comeos zegt dat als we dit niet goed aanpakken, er 36.000 jobs verloren kunnen gaan. Het is vooral de detailhandel die opgejaagd wild is en die is toch heel belangrijk voor het economisch weefsel in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben graag bereid om het resultaat van de studie in de commissie te bespreken. Ik wil ook vragen om me een paar weken de tijd te geven om ook beleidsmatig te werken. Anders krijg ik toch de vraag welke beleidsconclusies ik trek. Geef me een paar weken de tijd en dan kunnen we meteen ook mijn beleidsconclusies bespreken.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik was van plan om eind deze maand een vraag op te stellen, maar u vraagt mij dus vriendelijk om dit niet te doen. Ik zal er eens over nadenken. (*Gelach*)

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Willem-Frederik Schiltz tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep van een vakbond tot 55-plussers om hun ontslag te vragen
– 568 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, de socialistische vakbond heeft in oktober zowat 7000 werkende 55-plussers aangeschreven met de aanmaning om zich nog snel snel te laten ontslaan om op die manier te profiteren van de regeling van brugpensioen op 56 of 58 jaar, uiteraard in het licht van de nakende hervorming van het brugpensioen. Onder het mom van 'de plicht om de leden te informeren' heeft het ABVV Bouw zijn ongenoegen getoond over de regeringsbeslissing om langer te werken.

De houding van de vakbond heeft tot veel kritiek geleid. Ook in werkgeverskringen is het initiatief bijzonder slecht gevallen, te meer omdat een van de grote strijdpunten van de vakbonden de opbouw en betaalbaarheid van de sociale zekerheid is. Bij de bouwfederaties werd bovendien gevreesd voor een massale exit van ervaren werknemers. Zeker in de bouw is de overdracht van expertise en kennis niet onbelangrijk. Daarnaast werd gevreesd voor een nog grotere aanwezigheid van buitenlandse bouwvakkers, waartegen ook de vakbonden al fel geprotesteerd hebben.

Aan de andere kant hebben werkgevers de macht om zulke vragen voor ontslag te weigeren. Maar het is niet evident om iemand in het bedrijf te houden die werkonwillig is, met een hoge afwezigheidsgraad en ziekteverlet tot gevolg. Als deze ontslagen massaal zouden worden geweigerd, is de sociale rust in het bedrijf verre van verzekerd.

De houding van het ABVV is echter ook slecht nieuws voor het beleid van de Vlaamse Regering dat precies gericht is op mensen langer aan het werk te houden. Inmiddels is het dossier op federaal niveau in beweging gekomen en werd een overgangsregeling met verzachtende maatregelen voorgesteld tot eind 2015. Maar het kwaad is reeds geschied en de vakbond heeft niets ondernomen om dit ongedaan te maken.

Minister, hoe schat u het initiële 'informerende' initiatief van het ABVV principieel in om 55-plussers aan te manen zich snel te laten ontslaan? Hoe schat u de houding van de werkgevers in die aarzelen om dergelijke vragen voor ontslag te weigeren? Deelt u de vrees van de werkgevers dat een grote exit van oudere werknemers kan leiden tot een grotere aanwezigheid van buitenlandse werknemers op onze bouwerven enerzijds, en een problematische invulling van vacatures voor leidinggevende functies op bouwerven anderzijds? Zult u uit het initiatief van de vakbond conclusies trekken om extra initiatieven te nemen in het kader van 'werkbaar werk' om ouderen in de bouwsector langer aan de slag te houden?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Ik ben het volledig eens met de heer Schiltz als het gaat over het feit dat de minister werk moet maken van 'werkbaar werk' om een intentiebeleid in de bouwsector te voeren. Ik zou iedereen willen aanmanen om niet af te gaan op wat in de pers is verschenen maar naar de bron te kijken. 'Aanmanen om zich te laten ontslaan' is niet de draagwijdte. Ik heb zelf het betrokken document opgevraagd op het moment dat de discussie publiek

was. Het gaat over een informatienota waarin blijkbaar wordt ingegaan op vragen van mensen. Men informeert dat er een cao brugpensioen bestaat, specifiek voor de bouwsector, die doorheen de verschillende fases van Generatiepact I en II en verschillende interprofessionele cao's – trouwens ook mee ondersteund door de werkgevers in de bouwsector – steevast is herhaald. In die brief staat dat als men van die cao gebruik wil maken, men voor 1 januari 2015 zijn ontslag moet hebben. Ik wil erop wijzen dat er zoiets bestaat als oorzaak en gevolg. Het vrij abrupt opzeggen van de bestaande regeling maakt natuurlijk dat die vragen komen en daar antwoorden op komen.

Ik wil erop wijzen dat het geven van een ontslag een privilege is van een werkgever, net zoals het weigeren ervan. U zegt dat er dingen bewegen op het federale niveau, maar dat er nog geen verandering is. Wel, ik moet nog altijd de exacte beslissing van de Federale Regering zien. Ik ga ervan uit dat op dat moment de mensen op dezelfde manier zullen worden geïnformeerd.

Laat ons bij de feiten blijven en het woord 'aanmanen' is hier, eerlijk gezegd, niet goed gekozen.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Het standpunt van onze fractie is zeer eenvoudig: wij zijn tegen brugpensioen, stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) of hoe u het ook wil noemen. Ik durf dat gerust in die duidelijke termen stellen. Uitstap op 55 jaar, werkbaar werken, zijn belangrijke aandachtspunten.

Maar principieel is het, in welke sector ook, aanmoedigen of uitdenken van systemen om mensen vroeger dan 50 jaar, nu nog vroeger dan 55 jaar, te laten stoppen met werken, niet meer winstgevend in onze samenleving. Het is slecht voor onze welvaart en voor onze economie.

Ik onderschrijf volledig het betoog van de heer Schiltz. Iemand heeft onlangs gezegd dat onze regio het Bokrijk van de verworven rechten is. Ik had het er gisteren nog over met mevrouw Remen. Men kan dat nu wel wat verzachten, maar de realiteit is wel zo dat, op het scharniermoment dat er een maatregel wordt ingevoerd om een dergelijk stelsel, een verworven recht, af te schaffen, je altijd een aantal mensen zult aantrekken die – met goede bedoelingen – nog willen gebruikmaken van dat stelsel. Op zich is dat niet verkeerd, als ze aan de voorwaarden voldoen. Maar ik betreur ook dat er dan vanuit een bepaalde zijde massaal op wordt ingespeeld.

Mijnheer Van Malderen, u moet dat ook niet ontkennen. Ik geef u een ander voorbeeld. Ik trek het wat open, maar het is identiek vergelijkbaar. We gaan de niet-thematische verlopen tijdskrediet afschaffen. Dat is een federale maatregel. We hebben het vandaag over zaken die in essentie federale materie zijn, maar goed. We gaan dat afschaffen omdat we mensen langer willen laten werken en actiever willen inzetten. In onze optiek zijn dat zeer goede maatregelen.

Wat zie je dan in de cijfers van de RVA? Je ziet dag op dag dat de aanvragen voor thematische verlopen wegens medische redenen proportioneel stijgen. Het is zoals water: het kruipt waar het niet kan gaan. Als je de ene poort afsluit, zoekt men de andere. We weten ook dat er vanuit vakbondszijde informatie wordt verspreid aan werknemers om het dan op een of andere manier toch nog te kunnen doen.

Ik rond af. Wij betreuren dat zoiets gebeurt. We zijn blij dat er maatregelen worden genomen. Er worden zelfs overgangsmaatregelen gepland, die wij ook helemaal onderschrijven. Het is natuurlijk niet evident voor mensen die 55 jaar

zijn en lang van dat statuut hebben kunnen genieten, dat wij een wijziging in het beleid doorvoeren. We moeten dus overgangsmatregelen plannen. Globaal gezien zijn we daar echter zeer tevreden over.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik dank iedereen die hierover het woord heeft gevoerd.

Ik wil beginnen met te zeggen – en dat is geen excuus – dat brugpensioen een federale materie is en blijft. Ik ben eigenlijk heel tevreden dat de federale overheid, nadat de Groep van Tien overleg had gepleegd, een beslissing heeft genomen die uiteindelijk maakt dat SWT, het stelsel werkloosheid met bedrijfs-toeslag, zoals we brugpensioen dan noemen, minder snel kan worden uitgevoerd.

Ik kan u die maatregelen in detail uitleggen, maar ik denk dat u ze kent. Ik denk dat die maatregelen nodig zijn, zeker in het licht van de vergrijzing. De afhankelijkheid van niet-actieven ten opzichte van actieven moet verminderen. Ik denk dat we dat al heel lang weten. In 1984 heb ik daarover mijn thesis geschreven. Toen al wisten we dat.

De ambities van de Vlaamse Regering zijn heel duidelijk, namelijk dat we meer 55-plussers aan het werk moeten helpen. Mijnheer Schiltz, ooit werd dat samen met de vakbonden goedgekeurd in een loopbaanakkoord. Voordien, in 2008, toen ik nog sociale partner was, hebben we, samen met de sociale partners, met Samen op de bres voor 50+, een eerste grote stap gezet. Onze doelstellingen, het kompas waarop we rijden, namelijk een globale werkzaamheid van 76 procent en voor 55-plussers van 50 procent, zijn enorm ambitieus. Het zal zeer moeilijk zijn om die ambitie te halen. Dat wil echter niet zeggen dat we niet alles moeten doen om het te halen.

De duurzame inschakeling van oudere werknemers is de grote uitdaging van mijn beleid, maar volgens mij ook van elke onderneming. Ik zal hiertoe alle middelen die ik binnen mijn bevoegdheden heb, uitwerken. We moeten absoluut voorkomen dat oudere werknemers vroegtijdig afhaken. U gaf het voorbeeld van de bouwsector. Dat geldt zeker voor die sector.

Maar hoe houd je die werknemers langer aan het werk? Ik denk dat de meesten hier al weten dat de filosofie van een loopbaanbeleid en wendbaarheid daarin belangrijke aspecten zijn.

Mensen moeten meer en sneller nadenken over wat ze kennen en kunnen en waar op de markt ze daarmee terechtkunnen. Ze moeten nadenken over wat ze graag doen en of ze daarin verder kunnen, zodat mensen hun loopbaan meer in eigen handen nemen en langer fluitend naar hun werk gaan. Wat je met goesting doet, zul je ook langer willen blijven doen. Heel het aspect van de loopbaan-cheque en de loopbaanbegeleiding is het instrument dat we in de vorige legislatuur hebben uitgetekend en dat we deze legislatuur zeker verder zullen gebruiken.

Anderzijds wil ik ook investeren in de werkbaarheid op de werkvloer. Het is belangrijk dat men op de juiste stoel terechtkomt. Om oudere werknemers die dan toch hun baan verliezen te ondersteunen, lijkt het mij goed om systematisch de leeftijd waarop mensen automatisch verder worden geactiveerd, naar omhoog te brengen. U weet dat het in deze legislatuur de ambitie is om iedereen tot 65 jaar opnieuw te activeren indien ze werkloos worden.

Uiteraard stem ik mijn beleid hierover af met het gewijzigd federaal kader. U weet dat ik zelf initiatief heb genomen inzake het overleg met de sociale partners

over het doelgroepenbeleid. Ik heb in de plenaire vergadering gezegd dat ik de biechtstoelprocedure heb gevolgd. Ik heb er een nota van gemaakt. Die nota is nu voorgelegd aan de werkgroep van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC). Ik specificeer die nu verder en zal dan opnieuw in overleg treden met VESOC. Een van die doelgroepen blijft de 55-plussers. We willen voor die doelgroep bijkomende initiatieven nemen inzake RSZ-kortingen.

Ik deel inderdaad uw bezorgdheid over de invulling van vacatures voor leidinggevende functies op de bouwwerf. Het is inderdaad niet evident. Geschoolde bouwwerknemers staan al jaren structureel op de knelpuntberoepenlijst. In 2013 waren er meer vacatures voor bouwtechnici dan voor alle andere bouwberoepen samen. Het is vooral een kwantitatief probleem. Vervroegd uittreden is natuurlijk effectief iets wat de problematiek alleen zal versterken, vooral ook omdat er in die richtingen te weinig afgestudeerden zijn. We kunnen veronderstellen dat een uitstroom van oudere bouwvakkers in principe kan leiden tot een verhoogde vraag naar buitenlandse werknemers. Mijnheer Hofkens, dit is zo'n typisch voorbeeld. Als er zelfs te weinig zijn die het diploma halen, zit je snel in die richting. De sector – en dat is vastgelegd in de sectorconvenant – zal met ons samen inspanningen blijven doen om jongeren aan te trekken. Ik denk dat ze daarin een belangrijke rol hebben. Het sluit aan bij wat u naar voren bracht voor de zorgsector. Ik denk dat ook hier, mijnheer Van Malderen, de aantrekkelijkheid van de job belangrijk is. Als er dan toch een beroep moet worden gedaan op buitenlandse werknemers, geldt dat er veel inspanningen moeten worden geleverd om hen met de meest recente technieken te laten werken en de meest veilige manier te garanderen op de bouwwerf.

Bij alles wat sociale dumping betreft, is veiligheid en het garanderen van veiligheid op de werf een zeer belangrijke zaak.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Die loopbaancheque is een interessant instrument voor mensen die wat variatie willen hebben in hun carrière. Soms wordt er ook gesproken over mentorjobs waarbij fysiek zware arbeid meer door jonge, sterke werknemers wordt uitgevoerd, zodat de ouderen zich meer kunnen toeleggen op de overdracht van expertise.

Ik heb opgevangen dat er recent een aantal nieuwe cijfers zijn binnengekomen. Ik denk dat we met argusogen moeten bekijken of het succes voldoende hoog is en in welke mate het eventueel moet worden bijgestuurd. Daarover zal ik dan wel een opvolgingsvraag stellen.

Ik hoor natuurlijk graag dat er RSZ-kortingen worden gepland. We zullen dat natuurlijk niet allemaal zelf kunnen doen. Ik denk dat de federale collega's zich daar wel bewust van zijn.

Ik weet niet of de sectorakkoorden voldoende impact hebben. Er is altijd goede wil, zowel bij werknemers als werkgevers. Maar het sputtert toch nog een beetje. Dat ligt voor een deel aan de loonkost, maar dat is toch niet het enige. Misschien is die wendbaarheid en die loopbaanbegeleiding bij werkgevers nog te weinig aanwezig om opnieuw iets oudere werknemers te durven of te kunnen aanwerven. Ik denk dat er nog bijkomende initiatieven moeten worden genomen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De filosofie van het sectorconvenant is dat we dit jaar met de interprofessionele partners de accenten voor de volgende

sectorconvenanten willen leggen. Mijnheer Schiltz, ik volg u ter zake: dit moet een van de accenten zijn in de toekomst. Alle sectoren zullen daar meer het accent op moeten leggen. Dat lijkt me vanzelfsprekend. We hebben daarstraks de studies van professor Sels aangehaald over het aantal mensen die met pensioen gaan en het aantal mensen die normaliter binnenkomen in de sector. Dit is een belangrijk element om mensen langer aan het werk te houden.

Wat de loopbaancheque betreft, mogen we ons ook niet vergissen. De loopbaancheque is niet alleen nuttig voor wie een carrièrewending wil maken. We zien heel vaak dat mensen die zo'n loopbaancheque hebben gekocht en advies zijn gaan vragen, tot de ontdekking komen dat ze, met wat ze kennen en kunnen, eigenlijk goed zitten met de baan die ze hebben. Die zullen morgen ook met een veel beter gemoed terug naar hun werk gaan, omdat ze zien dat wat ze doen, hun eigenlijk op het lijf is geschreven, of omdat ze met kleine opleidingen binnen die job nog een volgend stapje kunnen zetten. Het hoeft dus echt niet alleen over een grote wending in een carrière te gaan. Ik meen dat de loopbaancheque een mooi succes aan het worden is. Ik zie steeds meer dat mensen er daadwerkelijk over nadenken of ze willen blijven doen wat ze nu doen, of ze daar geschikt voor zijn, over wat ze verder moeten doen. Dit nadenken over de loopbaan zou eigenlijk steeds meer ingeburgerd moeten geraken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.